

HYTE-neuvottelut Pohjois-Savon hyvinvointialueella

Hyvät käytännöt
1.10.2024

Säde Rytönen
sade.rytkonen@pshyvinvointialue.fi
Pohjois-Savon hyvinvointialue
HYTE- ja osallisuuspalveluyksikkö

HYTE-neuvottelukunnassa HYTE-neuvottelut

HYTE-neuvottelukunta

= vapaaehtoinen vaikuttamistoimielin

- aluehallitus asettaa valtuustokausittain
- päätehtävänä johtaa Pohjois-Savon alueellista HYTE-työtä
- Jäsenet:
 - kunnat 10+10 (maantieteellinen edustavuus ja toimialojen kattava edustus)
 - hyvinvointialue 6+6
 - oppilaitokset 2+2
 - muut toimijat 6+6
 - työterveyshuolto, apteekit, järjestöneuvosto, maakuntaliitto, TE-palvelut, poliisi

...hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien **muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen** kanssa.

...Hyvinvointialueen on **neuvoteltava vähintään kerran vuodessa** yhdessä alueensa kuntien sekä muiden edellä tässä momentissa mainittujen hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista **tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta**.

(Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 §, 7 § ®)

Toimielinorganisaatio

Pohjois-Savon HYTE-rakenne 2024

Toimintasäännön mukaisesti 24 edustajaa + 1 aluehallituksesta

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) neuvottelukunta

1. Kuntien eri toimialojen edustus
2. Hyvinvointialueen ja maakuntaliiton edustus
3. Työterveyshuollon, järjestörakenteen, oppilaitosten, poliisin ja apteekkien edustus

Hyvinvointialue/ HYTE- ja osallisuusyksikkö /"HYTE-tiimi" Hyvinvointitiedolla johtaminen

HYTE- ja osallisuuspäällikkö Säde

Hyvinvointikoordinaattori (ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö) Helena

Hyvinvointikoordinaattori (elintapaohjaus) Marika

Hyvinvointikoordinaattori (tapaturma- ja väkivaltatyö) Ville

Hyvinvointikoordinaattori (osallisuus, vanhus ja vammaisneuvosto) Laila

Hyvinvointikoordinaattori (avustukset ja järjestöyhteistyö) Sirpa

Kehittämishanke (RRP, HYTE-palvelukonsepti) Lilli, Heidi, Sarijaana, Elisa, Sari, Petra

Kehittämishanke (RRP, ASPA) Matti ja Susanna

Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattorien verkosto

HYTE-koordinaattorien verkosto

Teemaverkostot

Laila: osallisuus, Marika: ravitsemus, liikunta, seksuaaliterveys, Helena: mielenterveys- ja päihde, Ville: kaatuminen, väkivalta, kiusaamisen ehkäisy

Pohjois-Savon järjestöneuvosto

Pohjois-Savon järjestöfoorumi

Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori

Kunnan HYTE-koordinaattori

Eri HYTE-teemojen yhdyshenkilöt

Kunnassa toimiva järjestöfoorumi

Järjestö Järjestö Järjestö

Kunta

EPT-ryhmä

Ruoka-kasvatus työryhmä

Kunnan HYTE-ryhmä

Muut alaryhmät

Kunnan hyvinvointitoimijat

Varhaiskasvatus ja opetus

Tekninen toimi

Liikunta- ja kulttuuri

Nuorisotoimi

Jne...

Työterveys-huolto / apteekit

Pohjois-Savon nuorisovaltuusto

Pohjois-Savon vammaisneuvosto

Pohjois-Savon ikäihmisten neuvosto

Hyvinvointialueen palvelutuotanto

Eri HYTE teemojen yhdyshenkilöt

(ravitsemus, osallisuus, kaatumisten ehkäisy jne.)

Hyvinvointialueen HYTE-ryhmä (hyvinvointialueen johtoryhmä)

Opiskeluhuollon alueellinen yhteistyöryhmä

Nikotiiniton sote

Neuvottelut HYTE -tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta

HYTE- ja osallisuus-yksikkö

HYTE-neuvottelukunta

Aluehallitus

HYTE-neuvottelujen suunnittelu ja valmistelu

02/2024 HYTE-neuvottelujen pohja-aineiston läpikäyminen, prosessi ja aikataulu

HYTE-neuvottelujen aineistojen käyminen läpi ja vastaaminen kyselyyn kunkin toimijan organisaatiossa

Yhteenveto HYTE-neuvotteluista

05/2024 HYTE-neuvottelut

- Kyselyn yhteenveto
- Työpajatyöskentely
- Yhteinen keskustelu

HYTe-neuvottelujen tulosten luonnostelu talous- ja toimintasuunnitelma tekstiin

9/2024 Tulosten kirjaaminen osaksi talous- ja toimintasuunnitelma tekstiä

Päätökseen: HYTE-neuvottelujen tulokset

Talous- ja toimintasuunnitelma

Jatkuva keskusteluyhteys/ neuvottelut eri HYTE toimijoiden kanssa; kuntakierrokset, foorumit, verkostot, sopimukset

HYTE-neuvottelujen pohja-aineiston läpikäyminen

HYTE-neuvotteluihin valmistautuminen

HYTE-neuvottelujen pohja-aineistot, prosessi ja aikataulu

- Pohjois-Savon hyvinvoinnin vuosiraportti vuodesta 2023,
- järjestöyhteistyö esitysdiat,
- yhdyspintasopimus ja HYTE-yhdyspinnat
- HYTE-yhdyspinnat esitys

Ks. laki; ...neuvoteltava

- Tavoitteista	→	vuosiraportti
- Toimenpiteistä	→	vuosiraportti
- Yhteistyöstä	→	yhdyspinnat ja järjestöyhteistyö
- Seurannasta	→	vuosiraportti

**HYTE-neuvottelujen
aineistojen käyminen
kunkin omassa
organisaatiossa**

HYTE-neuvotteluihin valmistautuminen kunkin toimijan organisaatiossa

Kukin HYTE-neuvottelukunnan edustaja

- ❖ kokoaa organisaationsa väkeä yhteen, käsittelee esitellyn aineiston edustamassaan organisaatiossa ja
- ❖ vastaa organisaationa sähköisen kyselylomakkeen ennakkokysymyksiin ennen HYTE-neuvottelu kokousta

POHJOISSAVOLAISTEN HYVINVOINNIN KEHITYS VÄESTÖRYHMITÄIN VUONNA 2023 Pohjois-Savon hyvinvointialue

Lapset ja nuoret	Työikäiset	lääkkäät	Toimintaympäristö
- Lapset ja nuoret nukkuvat ja liikkuvat enemmän ja 5. luokkalaisten fyysisen toimintakyky ei ole laskenut - Seksuualueen häiriitä ja kiusaaminen on vähentynyt yläkouluikäisillä - Rattittiä yläkouluikäisiä on yhä enemmän - Mielialasta huolestuneita yläkouluikäisiä vähemmän ja nuorisopsykiatrian käynnit hieman vähentyneet - Koulu-uupumus on vähentynyt yläkouluikäisillä - Rikoksista syylliseksi epäillyt 0-14 v on hieman vähentynyt, kuntakohtaiset erot suuria - Ammatillisessa koulutuksessa koetaan kuulumaa koulu- ja luokkayhteisöön - Ammatillisen oppilaitoksen opiskelijat pesivät hampaitaan paremmin ja tupakoivat vähemmän	- Arkkikuntaa harrastetaan hieman aiempaa enemmän - Autorejoja on vähemmän - Kohdunkaulan syövän seuloenta osallistutaan aiempaa hieman paremmin - Raskaudenkeskeytyksiä on aiempaa vähemmän - Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettuja on yhä vähemmän - Työikäiset tupakoivat päivittäin vähemmän	- Kaatumisiin ja putouksiin liittyviä hoitojaksoja on yhä vähemmän - Liikuntakyky on hieman parantunut - Alkoholia liikaa käyttäviä 65v+ vähemmän	- Kasviksia, hedelmiä ja marjoja syödään hieman useammin kuin koko maassa 500 metrin kävelyyn pystyvien määrä on noussut - Talitehtäessä luokkakautuneita ja liikennevahinkoja on yhä vähemmän - EVA käyttö kunnissa kasvussa - MPR rokotuskattavuus kasvussa - HYTE yhä useammin kuntien taloussuunnitelmassa, tarkatutkitt arviointikertomuksissa ja jokaisessa kunnassa on HYTE-työtä koordinoiva tiimi - Kuraattorien mitoitus toteutuu
Kehitys positiivista - Huostaanotettuja/ sijoitettuja lapsia yhä enemmän - Ruokailutottumukset ja -rytmi edelleen heikentyneet - Tervehampaiden 12- vuotiaiden määrä laskenut - Yhä useampi alakouluikäinen ei koe olevansa osa koulu- eikä luokkayhteisöä, tuntee itsensä yksinäiseksi ja kokenut koulu-uupumusta - Alakouluikäisiä yhä useampi on kokenut seksuaalista kommentointia, ehdotuksia ja viestittelyä - Oppimisvaikeuksia yhä suuremmalla osalla ala- ja yläkouluikäisiä - Lukilaitosten ahdistuneisuus kasvanut edelleen - Yksinäiseksi tuntevia on eniten lukilaitosten parissa ja määrä on kasvussa - Yhä useammin kiusaaminen ei ole alkuiselle kertomisesta huolimatta loppunut tai vähentynyt	Kehitys negatiivista - Yli joka kymmenes kokee itsensä yksinäiseksi - Varsinkin työikäiset miehet syövät kasviksia, marjoja ja hedelmiä niukasti - Kuolleisuus tapaturmaisiin on kasvanut - Rattijuopumuksen määrä on kasvussa - Alkoholia käyttäviä liikaa yhä useampi - Mielenhäiriä sairastavien sairausvrahaa saaneita nuoria aikuisia yhä enemmän - Raskauden aikana tupakoivia yhä enemmän - Vanhemmat kaipaavat tukea vanhemmuuteen ja jakamiseen	- Kuolleisuus tapaturmaisii n kaatumisiin ja putouksiin on kasvanut 65v+ / 100 000 - Yhä useampi yli 65v+ tupakoi	- Kunnissa osallisuuden edistämisen heikentyneet (asukasraadit, osallisuustavoitteet, osallisuusohjelma ja -työryhmä) - Kunnissa asukkaiden mahdollisuudet osallistua palvelujen suunnitteluun heikentyneet - Työttömien terveystarkastukset toteutuvat heikosti - Kunnan ja liikuntaseurojen yhteistyö vaatii edelleen aktiivista kuten myös liikunta-aktiivisuuden raportointi - Lastensuojelun asiakasmitoitus ja psykologiyhityn mitoitus eivät toteudu

Tiivistämme järjestöyhteistyötä

Järjestöt ovat keskeinen sidosryhmä palveluiden suunnittelussa ja palvelupolkujen kehittämisessä.

Toteutamme säännöllistä tiedottamista ja vuoropuhelua järjestöjen kanssa.

Yhdyspinnat kuntien, järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa toimivat tehokkaasti ja yhteisillä tavoitteilla.

Yhdyspinnat: case Pohjois-Savo

HYTE /yhdyspintatyöillä pitkä historia

HYV, P-S liiton ja kuntien välinen Yhdyspintasopimus ja -suunnitelma

Yhdyspintasopimus päätöksenteossa

”Aiesopimus” (kuntaliiton mallin pohjalta)

Konkreettiset toimet – Kuntafoorumi ja palvelukeskustelut sekä arjen yhteistyökuviot

Tavoitteet ja toimenpiteet ennakkokysymykset

1. Miten mielestänne Pohjois-Savon painopistealueet ja hyvinvointitavoitteet toimenpiteineen etenevät? (etenevät erittäin hyvin – vaativat vielä paljon tehostamista – emme osaa sanoa)
2. Miten ehdottaisitte tehostettavan Pohjois-Savon hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä eli HYTE-työtä?
3. Mitä Pohjois-Savon hyvinvointitavoitteita tulisi mielestänne viedä vielä tehostetummin eteenpäin?

- Lapset ja nuoret kokevat olevansa osa yhteisöjään
- Kuntalaisia osallistavat ja vaikutusmahdollisuuksia lisäävät toimintatavat ovat käytössä
- Kukaan ei koe itseään yksinäiseksi
- Toimiva parisuhde
- Vanhemmuustaidot vahvistuvat
- Vanhempien oma jaksaminen vahvistuu
- Ruokasuositusten mukaiset ruokatottumukset toteutuvat
- Tervehampaiset lapset ja nuoret

- Nuoret nukkuvat riittävästi
- Terveyttä edistävä liikunta lisääntyy (erit. 2.aste, matalan koulutustason naiset, ikäihmiset)
- Oppimistaidot vahvistuvat
- Yhä useampi osallistuu kohdunkaulan syövän seulontoihin
- Raskaudenkeskeytykset vähenevät
- Mielenterveys vahvistuu (erit. lapset ja nuoret)
- Alaikäiset nuoret ovat päihteettömiä
- Nuorten huumekekeilujen ja –käytön ehkäisy (erit 2. asteen nuoret)
- Työikäisten ja ikäihmisten päihteiden käyttö ja riippuvuuksien aiheuttamat haitat vähenevät

- Netin haitallinen käyttö vähenee (erit. nuoret)
- Ketään ei kiusata
- Kukaan ei koe seksuaalista häirintää tai ahdistelua
- Väkivaltaa tai sillä uhkailua ei sallita
- Nuorten tekemät rikokset vähenevät
- Liikenneonnettomuudet vähenevät
- Kaatumistapaturmat vähenevät
- HYTE-resurssit ja rakenteet vahvistuvat
- HYTE-prosessit vahvistuvat
- Ennakkoarviointi päätöksenteossa
- Kaikki hyvinvointitavoitteet ovat yhtä tärkeitä
- Emme osaa sanoa
- Jokin muu, mikä

4. HYTE-työ on yhteistyötä. **Mitä teidän organisaatiossanne** voitaisiin tehdä Pohjois-Savon hyvinvoinnin painopisteiden ja hyvinvointitavoitteiden edistämiseksi vielä vahvemmin?

Mitä teidän organisaatiossanne voitaisiin tehdä Pohjois-Savon hyvinvoinnin painopisteiden ja hyvinvointitavoitteiden edistämiseksi vielä vahvemmin?

JÄRJESTÖT

- toiminnan tavoitteellisuuden, suunnitelmallisuuden ja aktiivisuuden parantamista
- edistää järjestöjen keskinäisen, järjestöjen ja HVA yhteistyön vahvistumista ja laatua

Seuranta – ennakkokyselyn kysymykset

1. Miten toivoisitte Pohjois-Savon hyvinvoinnin vuosiraporttia kehitettävän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurantaan? (näin on hyvä, ei kehitettävää – paljon kehitettävää)
2. Miten kehittäisitte Pohjois-Savon hyvinvoinnin vuosiraporttia?

HYTE-toimenpiteet/ menetelmät ennakkokokysymys

Mitkä teidän organisaatiossanne on sellaisia menetelmiä/ käytäntöjä/ pilotointeja, joiden käyttöönottoa toivoisitte vahvistettavan tai otettavaksi käyttöön koko Pohjois-Savossa liittyen HYTE -painopisteisiin ja hyvinvointitavoitteisiin?

- I. Osallisuuden vahvistuminen ja yksinäisyyden vähentäminen
- II. Vanhemmuus vahvistuu
- III. Itsestä huolehtimisen ja terveellisten elintapojen edistäminen (ravinto, liikunta, uni, suun terveys, seksuaaliterveys, seulonnat, oppimistaidot)
- IV. Mielen hyvinvointi ja riippuvuuksien ehkäisy (päihteet, rahapelaaminen, nettiriippuvuus)
- V. Tapaturmien ja väkivallan ehkäiseminen (kaatuminen, tapaturmat, rikokset, liikenneturvallisuus, kiusaaminen, häirintä ja väkivalta)
- VI. HYTE-resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistuminen
- VII. Emme osaa tällä hetkellä eritellä erityistä HYTE -menetelmää/käytäntöä/ pilotointia, jonka käyttöönottoa toivoisimme vahvistettavan tai otettavaksi käyttöön koko Pohjois-Savoon

Millä menetelmillä/ toimenpiteillä saavutetaan tavoitteet

Tutkittu menetelmä

- Vaikutus mitattavissa
- Interventiotutkimusta tehty
 - Vaikuttavuus osoitettu

Toimiva käytäntö

- Kokemusta laajalti
- Asiakkaiden ja asiantuntijoiden myönteinen tuntuma
 - Vaikuttavuus mahdollinen

Pilotointi / kokeilut

- Ei vielä kokemusta
- Asiantuntijoiden "paras arvaus"
 - Vaikuttavuus epävarma

HYTE painopisteiden ja hyvinvointitavoitteiden edistämiseksi suosimme erityisesti tutkittuja näyttöön perustuvia toimenpiteitä/menetelmiä, mutta mikäli niitä ei löydy, on hyvä valita toimivia käytäntöjä, joista on jo hyvä myönteinen tuntuma. Jos niitäkään ei löydy, täytyy lähteä pilotoimaan ja kokeilemaan uutta ja mieluiten liittää tähän mukaan myös vaikuttavuustiedon keruu.

Pohjois-Savon HYTE-yhteistyö ja –yhdyspinnat – ennakkokyselyn kysymykset järjestöyhteistyöstä

Järjestöyhteistyö

1. Mitä hyviä käytänteitä järjestöjen kanssa organisaatiossanne on jo käytössä?
2. Mitä järjestöyhteistyö voisi parhaimmillaan teidän organisaation näkökulmasta olla?
3. Mistä asioista on tarvetta keskustella, jotta järjestöyhteistyö kehittyisi edelleen paremmaksi?

6 § Kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä **yhteistyötä** kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden **julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa**. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien **järjestöjen** toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

7 § Hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä **yhteistyötä** hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden **julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa**. Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien **järjestöjen** toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Mitä hyviä käytänteitä järjestöjen kanssa organisaatiossanne on jo käytössä?

Useimmiten vastauksissa tulivat esille:

- ❖ järjestöfoorumit ja muut foorumit,
- ❖ järjestöavustukset,
- ❖ yhteiset tapahtumat ja tilaisuudet

Mitä järjestöyhteistyö voisi parhaimmillaan teidän organisaation näkökulmasta olla? 1/2

1. Yhteinen näkemys tulevaisuudesta ja tavoitteista on määritetty
2. Järjestöillä on selkeä rooli määritelty esim. tiedon jaossa ja asukkaiden tuessa
3. **Sujuva, avoin ja kustannustehokas yhteistyö:**
 - Sujuva kolmikantainen yhteistyö kunnan / -tien, hyvinvointialueen ja järjestöjen välillä.
 - Hyvinvointialueiden on oltava avoimia järjestösektorin mahdollisuuksille
 - Hyödyttää kustannustehokkaasti sekä yhdistyksiä että kuntaa tukemalla kuntalaisten hyvinvointia.
4. **Systemaattinen rakenne ja järjestöyhdyshenkilöt:**
 - Systemaattinen rakenne mahdollistaisi myös tiedon jakamisen ja usean organisaation ja järjestöjen yhteistyön. Kunnissa järjestötyöstä vastaava yhdyshenkilö, kuten osallisuuskoordinaattori edistäisi järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä. X kunta: jatkossa kutsumme hyvinvointialueen edustajan mukaan paikallisiin järjestöfoorumeihin. Järjestöneuvosto kokoaa aidosti pohjoissavolaiset järjestöt yhteisen vaikuttamistoiminnan taakse
5. **Järjestöjen välisen yhteistyön kehittäminen**
 - Järjestöjen välistä yhteistyöstä olisi kehitettävä. Yksittäisillä järjestöillä on yhdenvertainen mahdollisuus osallistua järjestöneuvoston lausuntojen ja kannanottojen laatimiseen erityisesti kaikkein merkittävimmissä kysymyksissä, järjestöt ovat aktiivisia järjestöneuvoston suuntaan aloitteiden muodossa

Mitä järjestöyhteistyö voisi parhaimmillaan teidän organisaation näkökulmasta olla? 2/2

6. Järjestöyhteistyö on osa strategisia suunnitelmia:

- Järjestöjen työ asukkaiden palvelutarpeen tuessa tulisi kytkeä aiempaa vahvemmin osaksi palvelustrategiaa. Järjestöyhteistyön kytkeminen kuntastrategiaan ja sen tavoitteisiin sekä myös toisinpäin suuntautuva toiminta

7. Tiedon ja tietämyksen lisääminen puolin ja toisin

- Palvelutuotanto on tietoinen järjestöjen toiminnasta (asiakasohjaus). Aina kaikki tieto ei tule perille järjestöiltä kunnille ja toisin päin. Parhaimmillaan järjestöneuvoston tiedotus on kattavaa ja ajantasaista järjestöjen suuntaan.

8. Järjestöyhteistyö tukee perustoimintoja ja yhteistyö on arkista, päivittäistä, konkreettista yhteistyötä, jonka tulokset näkyvät suoraan ja viiveettä kuntalaiselle. Järjestöt erityisesti aktiivisia, elinvoimaisia ja itsenäisesti organisoituvia osallisuuden ja aktiivisuuden lisääjiä kunnassa. Vertaistukea asiakkaille. Järjestöt täydentävät ja osallistuvat vielä tiiviimmin asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen. Parantaa ja tehostaa kunnan Hyte työtä

9. Yhteisiä kehittämishankkeita muiden toimijoiden kanssa. Järjestöt aktiivisia hankehakijoita.

10. Järjestöjen tuki kunnossa:

- kunta tarjoaisi tiloja, asiantuntijuutta ja taloudellista tukea.

Pohjois-Savon HYTE-yhteistyö ja –yhdyspinnat -ennakkokysymykset

Yhdyspinnat

1. Kuvaava organisaation näkemys seuraavasta:
Miten saavutetaan Pohjois-Savon sotepalvelustrategian tavoite:
"Yhdyspinnat kuntien, järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa toimivat tehokkaasti ja yhteisillä tavoitteilla"?
2. Oletteko löytäneet yhteistyökumppaneita HYTE-teemoihin tarpeen mukaan? (Kyllä- ei – en osaa sanoa)
3. Ovatko kokemusten mukaan HYTE-roolit ja vastuut selkeät eri toimijoiden kesken? (Kyllä- ei – en osaa sanoa)
4. Missä asioissa tulee tehdä enemmän yhteistyötä ja kenen kanssa?

6 § Kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä **yhteistyötä** kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden **julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa**. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien **järjestöjen** toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

7 § Hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä **yhteistyötä** hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden **julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa**. Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien **järjestöjen** toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

HYTE-neuvottelu

- Kyselyn yhteenveto
- Työpajatyöskentely
- Yhteinen keskustelu

HYTE-neuvottelut; ennakkokyselyn tulokset, työpajat, yhteinen keskustelu ja yhteenveto

- ❖ HYTE-neuvottelut; lakitausta ja ennakkokyselyn tuloksista tiivistetyistä nostoja
- ❖ Työpajatyöskentelynä keskustelua teams pienryhmissä - kirjaukset padlettiin
- ❖ Koko HYTE-neuvottelukunnan yhteinen keskustelu - eri ryhmistä ajatusten nostoja ja keskustelu yhdessä. Yhteenvedon kirjaus.

HYTE-neuvottelut: työpajatyöskentely

1. Miten saadaan selkeytettyä HYTE-työnjakoa (rooleja ja vastuita) eri toimijoiden (kunta-hva-järjestö-oppilaitokset-muut toimijat) kesken?

- Askelmerkit? Kenen kanssa? Miten? Missä? Konkreettisia askeleita?
- Tavoiteltava lopputulos: tiedetään kuka tekee ja vastaa mistäkin HYTE:ssä + kukin vastaa omalta osaltaan HYTE-tehtävistään + asiantuntijatuki toinen toisillemme

2. Mitä konkreettinen yhdyspintatyö on?

- Esimerkkejä? Mitä itse/ teidän organisaatio voisi asian edistämiseksi tehdä? Mitä yhdessä? Mitkä askelmerkit otetaan yhdyspintatyön konkretiaan?

3. Miten tulisi kehittää järjestöyhteistyön rakenteita Pohjois-Savossa?

- Millaisella rakenteella (työryhmät, yhteyshenkilöt yms) tehokkaimmin edistetään yhdessä järjestöjen kanssa HYTE-asioita kun kyse on järjestöt - kunta, hva, oppilaitokset, muut toimijat yhteistyöstä?

HYTE-neuvottelut: yhteinen keskustelu

- Nostetaan ajatuksia
työpajakeskusteluista
- Keskustellaan näistä yhdessä
- Tehdään yhteenvetoon kirjauksia

HYTE-tiimi työstää kokouksen jälkeen
yhteenvedon loppuun

Työpajatyöskentelyn tuloksia: järjestöyhteistyö

3. Miten tulisi kehittää järjestöyhteistyön rakenteita Pohjois-Savossa?

- Järjestöneuvoston toiminnan tehostaminen ja viestinnän vahvistaminen
- Tarvitaanko useamman kunnan alueelta alueellinen järjestöfoorumi, joka tavoittaa kaikki järjestötoimijat. Maakunnallinen järjestöfoorumi on jo, mutta koettu tarvetta vielä hieman pienemmällekkin
- Järjestöavustusten (kuntien ja HVA:n) jakamisen toimijoille tarvittaisiin yhteistyörakenne
- Toimijakohtaiset s-postit järjestöillä, henk.kohtaiset eivät ohjaudu välttämättä niin tehokkaasti
- Hyvinvointialueen esittelyjä, tulla tutuksi toimijana, jalkautumista
- Positiivisten asioiden nostaminen, erityisesti viestinnällisesti
- Kuntien järjestökokoontumiset säännöllisesti
- Järjestötoimijoita koko ajan vähemmän ja siten tukea tarvitaan

3. Miten tulisi kehittää järjestyhteistyön rakenteita Pohjois-Savossa?

- Kevyempien osallistumismahdollisuuksien kehittäminen, voisi osallistua toimintaan kevyemmällä sitoutumisella; lyhyitä tehtäviä, ei vaatisi jatkuvaa sitoutumista. Digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen.
- Teeman mukaisesti kootaan järjestöt mukaan yhteistyöhön
- On sitouduttava siihen, että toimintaan sopiville resursseille määritellään työaika
- Avataan mahdollisuuksia myös omien perinteisten toimintamallien muuttamiselle tai päivittämiselle
- Yhteisten tavoitteiden kirkastaminen. Tarvitaan tukea järjestöjen paikalliseen työhön, konkreettiseen toteuttamiseen ja järjestöjen keskinäiseen yhteistyöhön.
- Yhteistyössä kohti kumppanuutta; luottamusta, konkreettista tekemistä, vastavuoroisuutta, kunnioittamista, yhteisiä kohtaamisia. Kasvokkain tapaamisia myös.

Yhteenveto HYTE- neuvotteluista aluehallitukseen

HYTE-neuvottelut yhteenveto lyhyesti

- Pohjois-Savon hyvinvointitavoitteet vaativat vielä tehostamista
- Toimenpiteistä pitäisi tehostaa erityisesti osallisuutta ja terveellisiä elintapoja edistäviä menetelmiä
- HYTE-työnjaon selkeyttäminen vaatii yhteisen tavoitteen äärellä olevien toimijoiden tunnistamista, yhteistä keskustelua ja tekemisen sovittamista samaan tavoitteeseen
- Konkreettiseen yhdyspintatyöhön paneutumista tarvitaan eli yhteisen tavoitteen tunnistamista, kunkin toimijan oman tehtävänkuvan tunnistamista ja yhteisen keskustelun kautta asukkaan palvelujen sujuvaa tuottamista
- **Järjestöyhteistyön rakenteiden** kehittämistyöhön kaivataan seudullisia järjestöfoorumeja, järjestöavustusten jakajille yhteistyörakenne, viestinnän tehostamista, tutuksi tulemistä ja järjestöjen keskinäisen yhteistyön tukemista.

Vuoden 2024 lakisääteiset HYTE-neuvottelujen tulokset suuntaavat HYTE-työtä eteenpäin. HYTE-neuvottelujen jälkeen työskentely jatkuu ja tulokset muun muassa huomioidaan tulevassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen talous- ja toimintasuunnitelman kirjauksissa, joita työstetään HYTE-neuvottelukunnassa. HYTE-työtä koordinoidaan HYTE- ja osallisuus palveluyksikössä.

Kiitos!

Pohjois-Savon
hyvinvointialue